

Najwyższa Izba Kontroli

Delegatura w Rzeszowie

ul. Kraszewskiego 8, 35-016 Rzeszów

Rzeszów, dnia maja 2009 r.

LRZ-4114-5/09

S/09/005

Pan

Krzysztof Gąsior

Starosta bieszczadzki

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z 23 grudnia 1994 r. o *Najwyższej Izbie Kontroli* (Dz. U. z 2007 r., Nr 231, poz. 1701 ze zm.) zwanej dalej *ustawą o NIK*, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie przeprowadziła w Starostwie Powiatowym w Ustrzykach Dolnych kontrolę prawidłowości prowadzenia i rozliczania robót wykonanych w latach 2006 - 2008 na drodze powiatowej nr 2305R Smolnik- Zatwarnica.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawiono w protokole kontroli podpisanym w dniu 14 kwietnia 2009r., Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Staroście niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości ocenia działalność Starostwa w zakresie objętym kontrolą.

Stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą wydatki inwestycyjne dotyczące drogi nr 2305R Smolnik - Zatwarnica wyniosły 2.871,88 tys. zł i stanowiły 15% łącznych wydatków na inwestycje drogowe w powiecie bieszczadzkim.

Źródłem finansowania tych wydatków były środki własne powiatu w wysokości 252,12 tys. zł, środki partycypacyjne Nadleśnictwa w Lutowiskach w wysokości 610 tys. zł, a także środki budżetowe w wysokości zł 2.009,76 tys. zł, na które złożyły się dotacje celowe w wysokości 613,76 zł oraz środki pochodzące z Unii Europejskiej w wysokości 1.396 tys. zł.

Wykonane inwestycje na drodze 2305R objęły odcinki o długości 6,040 km (45,6% całej długości drogi) i dotyczyły trzech zadań pod nazwą:

- „Modernizacja drogi w km od 0 do 4,900 w ramach Projektu Inicjatywy Wspólnotowej INTERREG IIIA Polska- Republika Słowacka 2004- 2006”, które w całości (1.396 tys. zł) sfinansowano środkami Unii Europejskiej,

- „Stabilizacja osuwiska i odbudowa odcinka drogi w km od 11,900 do 12,145”, które w 80% (do wysokości 613,76 zł) sfinansowano dotacją celową z budżetu państwa, zaś w 20% (153,44 tys. zł) - środkami własnymi powiatu,

- „Przebudowa i modernizacja drogi na odcinku w km od 4,900 do 13,230”, które w 86,7% (610 tys. zł) sfinansowało w ramach partycypacji kosztów Nadleśnictwo w Lutowiskach, zaś pozostałą część wydatków (93,13 tys. zł) pokryto środkami własnymi powiatu.

Pozostałe odcinki drogi 2305R, stanowiące łączną długość 7,19 km, objęte były remontami częściowymi, wykonanymi w latach 2006 - 2007, w zakres których wchodziły naprawy konserwacyjne, polegające na likwidowaniu ubytków nawierzchni drogi. Wydatki na remonty częściowe drogi pokryte zostały ze środków własnych powiatu i wynosiły łącznie 69.180 zł.

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli stan nawierzchni drogi nr 2305R był dobry wyłącznie na odcinkach stanowiących długość 6,040 km, które objęte były zadaniami inwestycyjnymi, wykonanymi w latach 2006- 2008. Niedostateczny był natomiast stan nawierzchni pozostałych odcinków drogi, stanowiących łączną długość 7,19 km. Przeciętnie na każdym 100 m odcinku drogi występowało więcej niż 10 ubytków w drodze o rozmiarach od 0,3 do 1 m.

Na odcinkach tych występowały czynne osuwiska, poważnie zagrażające dalszemu użytkowaniu drogi 2305R (*zsuwanie się osadów zwietrzeliны lub mas skalnych po stoku pod wpływem siły ciężkości, w warunkach działania wód opadowych i rzeki San*). Odnosi się to do postępującego od 1998 r. osuwiska w miejscowości Chmiel, które spowodowało obsunięcie odcinka 600 m drogi wraz z poboczem, zawężając do połowy jej przejezdność, a także przemieszczenie w innym miejscu 20 m odcinka drogi i pobocza wraz z przepustem, powodując 60 cm załamanie drogi. Również za Dwernikiem (odcinek ok. 5 km+200) stwierdzono osuwisko, które postępując od lutego 2009 r. spowodowało obsunięcie drogi wraz z poboczem na odcinku 10 m i załamania się jej nawierzchni.

Krytycznej uwagi wymaga przy tym wprowadzenie dopiero 31 marca 2009 r. przez zarządcę zakazu wjazdu na drogę 2305R pojazdów o rzeczywistej masie całkowitej

przekraczającej 6 ton. Ograniczenie to było znacznie spóźnione, jeśli zważyć szkodliwy wpływ na nawierzchnię drogi ciężkich jednostek transportujących drewno pochodzące z wycinki leśnej, w warunkach topniejącego śniegu, opadów deszczu, braku odwodnienia drogi, czynnych osuwisk, itp.

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli zarządca drogi nie wywiązał się z obowiązku należytego utrzymania drogi na całym jej odcinku, tj. Smolnik - Zatwarnica, do czego zobowiązywały przepisy art. 20 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. *o drogach publicznych* (Dz. U. z 2007 r., Nr 19, poz. 115 ze zm.).

Remonty częściowe wykonane zostały w sposób wyjątkowo nietrwały, w niesprzyjających warunkach atmosferycznych, bez uwzględnienia stopnia wyeksploatowania drogi oraz wpływu na dalszy jej stan naturalnych czynników geologicznych i atmosferycznych. Nieprawidłowościom tym sprzyjał niedostateczny nadzór ze strony zarówno Powiatowego Zarządu Dróg w Ustrzykach Dolnych oraz Wydziału Komunikacji i Drogownictwa w Starostwie.

Stwierdzono bowiem brak realizacji postanowień art. 62 ustawy z dnia 7 lipca 1994r.- *Prawo budowlane* (Dz. U. z 2006 r., Nr 156, poz. 1118 ze zm.), obligujących do kontroli drogi polegającej na sprawdzeniu co najmniej raz w roku stanu technicznego elementów tej budowli, narażonych na szkodliwe wpływy atmosferyczne i niszczące działania czynników występujących podczas ich użytkowania.

W zakres zaniedbań ze strony nadzoru wchodziło również zaniechanie przeglądów gwarancyjnych wykonanych remontów częściowych, a także zaniechanie egzekwowania w ramach gwarancji poprawienia wadliwie wykonanych robót.

Postanowienia umowy nr PZD.3431- 03/07 zawartej 30 kwietnia 2007r. przez Powiatowy Zarząd Dróg oraz Przedsiębiorstwo Robót Drogowych i Mostowych Sp. z o.o. w Sanoku na wykonanie remontu częściowego na drodze 2305R zapewniają do 19 czerwca 2009 r. podstawę do ujawnienia wadliwie wykonanych robót i wyegzekwowania prawa do gwarancji.

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli - stwierdzone w kontroli nieprawidłowości uzasadniają potrzebę wypracowania procedur organizacji i kontroli utrzymania dróg powiatowych. Procedur takich brakuje zarówno w strukturach Starostwa oraz Powiatowego Zarządu Dróg, co powoduje nie transparentny tryb i sposób utrzymania dróg powiatowych finansowanych ze środków publicznych, a także brak wymaganej przepisami art. 62 *Prawa budowlanego* kontroli stanu technicznego elementów dróg narażonych na szkodliwe wpływy atmosferyczne i niszczące działania czynników występujących podczas ich użytkowania

w okresie jesienno - zimowym oraz nie egzekwowanie prawa do gwarancji jakości wykonanych robót inwestycyjnych lub remontów częściowych.

Pozytywnie oceniono przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. *Prawo zamówień publicznych* (Dz. U. z 2007 r., Nr 223, poz. 1655 ze zm.) przy składaniu zamówień na inwestycje i remonty częściowe dotyczące drogi nr 2305R. Zamówienia poprzedzane były prawidłowo sporządzonymi przedmiarami i kosztorysami robót.

Prawidłowo również prowadzono ewidencję księgową w zakresie płatności za wykonane roboty; zapisy księgowe odzwierciedlały poniesione wydatki, dostępne były faktury i inne dowody księgowe o równoważnej wartości na pokrycie wydatków. Środki budżetowe otrzymane na zadania inwestycyjne wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem.

Przedstawiając powyższe ustalenia, uwagi i oceny Delegatura Najwyższej Izby Kontroli w Rzeszowie, stosownie do art. 60 ust. 2 ustawy o NIK, wnosi o realizację następujących wniosków pokontrolnych:

1. Zapewnienie usunięcia wad wykonanego remontu częściowego drogi, w ramach przewidzianej gwarancji.
2. Ustalenie i wprowadzenie do stosowania procedur organizacji i kontroli utrzymania dróg powiatowych, z uwzględnieniem wymagań wynikających z przepisów art. 62 *Prawa budowlanego* oraz obowiązku egzekwowania usunięcia wad w wykonanych robotach w ramach prawa do gwarancji,

Na podstawie art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Staroście prawo zgłoszenia do Dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Rzeszowie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W przypadku nieskorzystania z tego prawa, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie oczekuje od Pana Starosty, w terminie 14 dni, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o podjętych działaniach na rzecz realizacji wniosków lub przyczynach nie podjęcia takich działań.